

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Κωνσταντίνος Ν. Πλαστήρας, *Δημιουργική λογοτεχνία στη Θεσσαλονίκη (1850-1912): Πρώτες αισθητές διαμορφώσεις* [Παράρτημα των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ, 28], Θεσσαλονίκη, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 2009, σελ. 327.

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών κυκλοφόρησε αυτές τις μέρες τη μελέτη του κυρίου Κωνστ. Ν. Πλαστήρα, *Δημιουργική λογοτεχνία στη Θεσσαλονίκη (1850-1912): Πρώτες αισθητές διαμορφώσεις*.

Η παρούσα μελέτη περιγράφει, ταξινομεί και αναλύει τη λογοτεχνική δράση των Ελλήνων δημιουργών κατά το χρονικό διάστημα 1850-1912, μέσα από την εξαντλητική χρήση τεκμηρίων που παρέχουν οι εφημερίδες, τα περιοδικά, οι γραπτές αναμνήσεις, οι περιγραφές και διηγήσεις που διασώθηκαν από λόγιους, λογοτέχνες και δημοσιογράφους, καθώς και αυτά τα ίδια τα λογοτεχνικά κείμενα.

Το χρονικό διάστημα 1850-1896 αποτελεί την αρχική διαμορφωτική περίοδο της λογοτεχνίας στη Θεσσαλονίκη και οροθετείται από το ξεκίνημα της ελληνικής τυπογραφίας, που αποτέλεσε τον κινητήριο μοχλό για την ενεργοποίηση των πνευματικών δυνάμεων.

Κατά τη διάρκεια της δεκαπενταετίας 1897-1912 εμφανίστηκε μία γενιά που έπεται της «πρώιμης» πρώτης, και μπορεί να προσδιορισθεί ως «δεύτερη» ή, ίσως, ως «γενιά στο γύρισμα του αιώνα», γενιά των πρώτων αισθητών διαμορφώσεων.

Στην ποίηση η πλειονότητα των ποιητών συνεχίζει να εκφράζεται μέσα από τον φθίνοντα αθηναϊκό ρομαντισμό σε γλώσσα μικτή. Ορισμένοι, ωστόσο, ποιητές εγκαταλείπουν τον ρομαντισμό, κινούμενοι σ' ένα μεταίχμιο ρομαντικής θεματικής με νεωτερικά, για την εποχή, εκφραστικά σχήματα. Ο Γ. Σαγιαξής και ο Α. Ριάδης ξεχώρισαν από αυτή τη γενιά, γράφοντας κυρίως στη δημοτική, απηχώντας τη Γενιά του 1880 και τον συμβολισμό, επηρεασμένοι, όμως, και από παλαιότερες τεχνικές. Μια δεύτερη ισχυρή τάση που αναπτύχθηκε στην ποίηση αλλά και στην πεζογραφία είναι ο αλτρωτισμός. Το φαινόμενο του αλτρωτισμού συνδέεται κυρίως με τον Μακεδονικό Αγώνα και τους οραματισμούς του ελληνισμού για απελευθέρωση.

Στην πεζογραφία παρουσιάζεται μια ποικιλία ρομαντικών, λογιότερων γλωσσικά, πεζογραφημάτων. Διαπιστώνεται περίπου το 1908 μια στροφή προς τη Δημοτική σε κείμενα του Χρ. Γουγούση και στα πρώτα δημοσιεύματα του Γ. Μόδη, ο οποίος εκφράζει μαζί με τον αλτρωτισμό και την ηθογραφία.

Ενδιαφέρον είδος πεζογραφικού λόγου είναι το χρονογράφημα, ενώ οι μεταφράσεις λογοτεχνικών έργων και η συγγραφή θεατρικών έργων δεν αποτελούν σημαντική παράμετρο της λογοτεχνικής κίνησης και εξέλιξης.

Με την ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στο ελληνικό κράτος (1912) διαπιστώνεται πλήρης ανατροπή των γενικότερων συνθηκών του κοινωνικού και πνευματικού βίου, καθώς και των ειδικότερων συνθηκών της λογοτεχνικής ζωής της πόλης.

Κεντρική πώληση:

Θεσσαλονίκη: Εθνικής Αμύνης 4 στην Έκθεση Βιβλίων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Στα βιβλιοπωλεία ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Ερμού 75, Π. Πουρναρά, Καστριτίσιου 12, «Πρωτοπορία», Λεωφόρος Νίκης 3, ΜΙΕΤ, Τσιμισκή 11. Αθήνα: Βιβλιοπωλεία: Κ. Γρηγόρη, Σόλωνος 71, Ινστιτούτον του Βιβλίου, Μ. Καρδαμίτσα, Ιπποκράτους 8, Γ. Κ. Ελευθερουδάκης Α.Ε., Νίκης 4, Βιβλιοπωλείο της ΕΣΤΙΑΣ, Σόλωνος 60, Δημ. Παπαδήμα, Ιπποκράτους 8, Α. Παπασωτηρίου, Στουρνάρα 35, Διον. Καραβία, Ασκληπιού 67, Βιβλιοπωλείο της ΕΣΤΙΑΣ, Ι. Δ. Κολλάρος – Ι. Καραϊτίδης & ΣΙΑ Ε.Ε., Σόλωνος 60, «Πρωτοπορία», Γραβιάς 3-5, Πλ. Κάνιγγος, ΜΙΕΤ, Πεσματζόγλου 5 (Στοά Βιβλίου)